

DIMENSIÓ 1: Sistema de Pensions No Contributives i altres Prestacions

Pensions no contributives (invalidesa i jubilació)

Les pensions no contributives d'invalidesa i jubilació asseguren a tots els ciutadans i ciutadanes (sempre i quan compleixen uns requisits) en edat de jubilació o majors d'edat amb una invalidesa declarada, i que no poden gaudir d'una pensió contributiva de la Seguretat Social, que puguin rebre una prestació encaminada a atendre les necessitats bàsiques de subsistència.

Normativa reguladora:

1. RD 357/1991, de 15 de març (BOE 69 de 21/3) que regula les pensions no contributives de la Seguretat Social.
2. Llei 26/1990, de 20 de desembre, per la qual s'estableixen en la Seguretat Social prestacions no contributives.
3. RD 2.153/1996 de 27 de setembre (BOE del 22/10), sobre transferència de l'Institut Nacional de Serveis Socials (INERSO) a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
4. Decret 21/1997, de 7 de febrer (BOIB de 25/2), pel qual es designa a l'Institut Balear d'Afers Socials (IBAS) la gestió de les pensions no contributives de la Seguridad Social.
5. RD 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.
6. Decret 42/2016, de 15 de juliol pel qual es crea l'ajut econòmic de caràcter social, complementari de pensions no contributives.

Fons d'Assistència Social

Prestació econòmica de subsistència destinada a cobrir les necessitats bàsiques. Les persones beneficiàries són aquelles que tenen atorgada la titularitat de la pensió del Fons d'Assistència Social, per vellesa o malaltia, i que segueixen reunint els requisits exigits en el moment de la seva concessió.

Normativa reguladora:

1. Llei 45/69 (Prefectura de l'Estat), de 21 de juliol de 1960(BOE de 23/7/1960), de creació dels Fons Nacionals per a l'aplicació social de l'impost i de l'estalvi.
2. RD 2.620/1981, de 24 de juliol de Presidència del Govern (BOE 266 del 6/11/1981), que regula les pensions del Fons Nacional d'Assistència Social.
3. RD. Llei 5/1992, de 21 de juliol (BOE, de 23/7/92), pel qual se suprimeixen les pensions assistencials.

4. DECRET 21/1997, de 7 de febrer (BOIB de 25/2) pel qual s'assigna a l'Institut Balear d'Afers Socials -IBAS, la gestió de les pensions derivades de l' extingit Fons d'Assistència Social (FAS).
5. RD. Llei 3/1989, de 31 de març, de mesures addicionals de caràcter social.

Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI)

Les diferents prestacions que continuen en vigor en la LISMI (Llei d'Integració Social del Minusvàlid) asseguren a tots els ciutadans i les ciutadanes en situació d'invalidesa i en estat de necessitat una prestació encaminada a atendre les necessitats bàsiques de subsistència en els següents aspectes:

1. L'assistència sanitària cobreix les despeses sanitàries i farmacèutiques de les persones beneficiàries que no tinguin dret com a titular o beneficiària, a aquesta prestació de la Seguretat Social per altre concepte.
2. Les despeses de transport és una prestació econòmica de caràcter periòdic destinat a atendre les despeses originades per desplaçaments fora del domicili habitual d'aquelles persones en minusvalidesa que, per raó de la seva situació de discapacitat, tinguin dificultats greus per utilitzar transports col·lectius.

Normativa reguladora:

1. RD Legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, (BOE de 31/10) pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de la Seguretat Social
2. RD Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i la seva inclusió social.
3. RD 1192/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula la condició d'assegurat i de beneficiari a efectes de l'assistència sanitària a Espanya, a càrrec de fons públics, a través del Sistema Nacional de Salut (sobre efectivitat del dret de l'assistència i la prestació farmacèutica de la LISMI)
4. RD 383/1984 de l'1 de febrer (BOE del 27/2), per la qual s'estableix i regula el sistema especial de prestacions socials i econòmiques de la Llei 13/82 de 7 d'abril.
5. OM de 8 de març (BOE del 16/3), que estableix el barem per a determinar el grau de minusvalidesa i la valoració de diferents situacions exigides per a tenir dret a les prestacions i subsidis previstos en el RD 383/1984 de l'1 de febrer.
6. OM de 13 de març (BOE del 22/3), per la qual s'estableixen les normes d'aplicació de es prestacions socials i econòmiques regulades pel RD 383/1984 de l'1 de febrer.
6. CIRCULAR 11/1/1993 del 4 d'agost (INSERSO), que estableix el procediment de gestió de les prestacions socials i econòmiques regulades pel RD 383/1984 de l'1 de febrer.

7. RD 2.153/1996 del 27 de setembre (BOE del 22/10), sobre el traspàs de funcions i serveis de la Seguretat Social a la CAIB en matèria encomanada a l' Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO).
8. RESOLUCIÓ de 28 d'abril 1997 de l' INSTITUT DE MIGRACIONS I SERVEIS SOCIALS - IMSERSO, per la qual es regula la gestió pressupostària, comptable, procediments de nòmines, etc., de les prestacions de la LISMI.

Targeta bàsica

Consisteix en ajudes per adquirir productes de primera necessitat destinats a persones residents a les Illes Balears. Podran sol·licitar aquesta targeta les persones que siguin perceptores d'una pensió no contributiva, dels Fons d'Assistència Social (FAS) o de la Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI) i les persones físiques de més de 65 anys o amb un grau discapacitat igual o superior al 65%.

L'any 2016 el Govern de les Illes Balears substitueix la Targeta Bàsica per una prestació econòmica complementària de les pensions no contributives.

Normativa reguladora:

1. Resolució del conseller de Salut, Família i Benestar Social d'11 d'octubre de 2012 per la qual s'aprova la convocatòria d'ajuts per adquirir productes de primera necessitat per a l'any 2012 (Butlletí Oficial de les Illes Balears núm.152, de 18 d'octubre de 2012).
2. Decret 22/2014, de 16 de maig, pel qual es determina el règim aplicable a la sol·licitud i concessió de la prestació per adquirir productes de primera necessitat
3. Decret 42/2016, de 15 de juliol, pel qual es crea l'ajuda econòmica de caràcter social, complementària de les pensions no contributives.

Ajudes a lloguer

Complement de pensió que té per finalitat ajudar a sufragar una part de les despeses de lloguer a les persones perceptores de pensions no contributives que són titulars, en qualitat d'arrendatàries, del contracte de lloguer de l'habitatge on resideixen de forma habitual.

Normativa reguladora:

1. Llei 42/2006, de 28 de desembre, de Pressuposts Generals de l'estat per a l'any 2007.
2. Real Decret 1191/2012, de 3 d'agost, pel qual s'estableixen normes pel reconeixement del complement de pensió per al lloguer d'habitatge a favor de les persones pensionistes de la Seguretat Social en la seva modalitat no contributiva.

Renda Mínima d'Inserció (RMI)

Prestació econòmica dirigida a la cobertura de les despeses bàsiques per a la supervivència. A més es defineixen els plans d'inserció i reinserció social i laboral, mecanisme en el qual s'integren els programes i activitats, l'objectiu dels quals és la inserció social o laboral de les persones destinatàries. Les persones destinatàries són els majors de 25 anys (hi ha excepcions¹).

Normativa reguladora:

1. Decret 117/2001, de 28 de setembre, pel qual es regula la Renda Mínima d'Inserció (BOIB núm. 120, de 6 d'octubre).

Ajuts d'urgència social

Ajuts destinats a atendre situacions d'urgent necessitat que transitòriament puguin afectar a individus o famílies. Es refereixen a situacions on un individu o família han vist reduïts sobtadament els seus ingressos a causa de la pèrdua d'una feina o la reducció de les prestacions públiques percebudes. Es destinen a cobrir necessitats concretes com ara alimentació, bolquers, allotjament, lloguers, subministraments d'aigua, llum i gas o transport cap als centres educatius.

Normativa reguladora:

1. Llei 4/2009, de l'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears
2. Llei 9/1987 d'11 de febrer, d'acció social que atribueix com a competència dels consells insulars la concessió amb caràcter extraordinari de prestacions econòmiques no periòdiques a persones que es trobin en situació d'extrema necessitat.

Renda Social Garantida (RESOGA)

Prestació econòmica periòdica finalista dirigida a cobrir les situacions de vulnerabilitat econòmica i a la cobertura de les despeses bàsiques de les persones, famílies o altres nuclis de convivència que es trobin

---

¹ S'inclouen el menors de 25 anys amb càrregues familiars. El concepte de càrrega s'amplia respecte a la primera normativa per incloure tant menors a càrrec de la persona, com persones amb disminució, que hagin patit maltractaments, o òrfenes, casos de què ha informat els Serveis socials comunitaris bàsics.

en situació de pobresa. La percepció de la renda no implica la participació en programes o activitats, sí obliga al compliment dels deures d'aliments, prevists a l'article 142 i següents del Codi Civil. Les persones destinatàries són els majors de 25 anys o menors de 25 que tinguin menors o persones amb discapacitat al seu càrrec, o que siguin víctimes de violència de gènere.

Normativa reguladora:

1. Llei 5/2016, de 13 d'abril, de renda social garantida.